

Ross Bhāg. P. 9, 10, 20. वसन्त° der Frühling als Kriegsmann Rr. 6, 1. योध vom Wagen RV. 6, 26, 4. वृषो योधः ein zum Kampf abgerichteter oder geeigneter Stier Varāh. Brh. S. 48, 44. Am Ende eines adj. comp. f. या MBh. 3, 11279. 9, 1795. R. Gorr. 2, 91, 16. 5, 15, 20. 6, 1, 46. Vgl. पुरो°, बाहु°. — 2) m. Kampf in डुर्योध und मिथोयोध. — 3) ein best. Metrum, 4 Mal — — — — — Colebr. Misc. Ess. II, 159 (I, 6).

योधक (wie eben) m. = योध 1) MBh. 5, 913. 13, 1586. R. Gorr. 2, 32, 24. योधन (wie eben) n. Kampf Bhāg. P. 8, 13, 7. Mārk. P. 135, 17. चित्र° MBh. 4, 1365. कूट° Kām. Nitis. 18, 58. — Vgl. डुर्योधन.

योधनपुरतीर्थ n. N. pr. eines Tirtha Verz. d. Oxf. H. 66, a, 9. योधनीपुर n. N. pr. einer Stadt ebend. 66, b, 41. 67, a, N. 4. Vgl. Tchen-ichou-koue und Tchen-wang-koue royaume du mattre (rot) des combats HOUEN-THSANG 1, 377.

योधागार (योध + आ°) m. Wohnhaus der Kriegerleute, Kaserne MBh. 12, 2649.

योधिक s. यौधिक.

योधिन् (von 1. युध्) adj. am Ende eines comp. kämpfend, streitend: दिव्यास्त्र° HARIV. 12931. KATHAS. 120, 57. MBh. 3, 11756. R. 1, 16, 22 (20, 13 Gorr.). 2, 64, 39. माया° MBh. 2, 575. सन्मार्ग° auf ehrliche Weise RAGH. 17, 69. त्यक्तजीवित° MBh. 3, 2120. तीक्ष्ण° 5, 7383. काल° Spr. 6. व्यू-हय° KATHAS. 48, 19. ह्य° zu Ross MBh. 6, 5505. गज° 5, 5959. 6, 2279. HARIV. 13514. bekämpfend, Bekämpfer: दानव° R. Gorr. 2, 88, 25. — Vgl. अय°, आगत°, कूट°, गरुयोधिन्, चित्र°, दंढ°, बाहु°.

योधिवन (योधिन् + वन) n. N. pr. einer Oertlichkeit R. 2, 68, 17.

यौधीयम् (compar. zu योध) adj. streitbarer RV. 1, 173, 5.

योधेय m. 1) = योध Krieger, Streiter CKDa. und Wilson. — 2) pl. N. pr. eines Geschlechts HARIV. 1678 nach der Lesart der neueren Ausg., यौधेय die ältere; vgl. यौधेय.

यौधेय (von 1. युध्) 1) adj. zu bekämpfen RV. 9, 9, 7. MBh. 5, 2209. 6, 30, 12, 3541. Vgl. अ° (adj. auch HARIV. 3063). — 2) m. pl. N. pr. eines Volkes MBh. 3, 15244.

योनल m. = यवनाल H. 1178.

यौनि (von 2. यु) UNDIS. 4, 51. m. und f. (dieses in der alten Sprache selten; aus metrischen Rücksichten bisweilen auch यौनी) TRIK. 3, 5, 16. Siddh. K. 247, b, 1. 1) Schooss; Geburtsort, Mutterleib, vulva Nir. 2, 8, 19. AK. 2, 6, 3, 27. TRIK. 3, 3, 255. H. 609. an. 2, 280. MEd. n. 16. HALAJ. 2, 359. 5, 76. RV. 1, 164, 32. fg. 2, 9, 3. अयं ते योनिर्ह्रियो यतो ज्ञातो श्री-चथा: 3, 29, 10. वि जिह्नीष वनस्पते योनिः सूर्यत्त्या इव 5, 78, 5. युवा ह यश्वत्याः तेति योनिषु 10, 40, 11. 63, 15. 162, 4. AV. 1, 11, 3. 5. 3, 23, 2. 5. गर्भमा धेहि योन्याम् 5, 23, 8. योन्या इव प्रच्युता गर्भः 6, 121, 4. VS. 8, 29. योनिं प्रविशदिन्द्रियम् 19, 76. AIT. Br. 1, 3. मध्ये योनिर्धृता 3, 35, 5, 15. TS. 6, 1, 3, 6. यथा योनौ रेतः सिञ्चेत् CAT. Br. 1, 7, 9, 14. 6, 4, 4, 19. संभूतिं तस्य तां विद्याद्ययानावभिजायते M. 2, 147. विशिष्टं कुत्रचिद्दोषं स्त्रीयोनिस्त्वेव कुत्रचित् 9, 34. fg. 37. बीजायोनिर्गरीयसी 52. 56. SUGR. 4, 290, 15. 2, 93, 17. 396, 2. fgg. Bhāg. P. 4, 6, 42. योनिः प्रसिद्धे स्त्रियाः MBh. 13, 2227. Spr. 3268. 3276 पर्योनावभिगमनम् Varāh. Brh. S. 46, 56. पर्योनिषु ग-च्छतो मैथुनम् 86, 66. अतत° adj. f. M. 9, 176. 10, 5. योनिर्धृता न दुष्येत कर्तारं ते सुमध्यमे Bhāg. P. 9, 24, 33. गोः R. 4, 55, 3. सयोनिप्राणिन् ein

weibliches Wesen AK. 3, 6, 1, 2. °चिकित्सा Verz. d. B. H. No. 949. °दे षचिकित्सा 972. °व्यापद् Verz. d. Oxf. H. 316, b, 16. — 2) Heimath, Haus; Lager, Nest, Stall u. s. w.: ज्ञापेव योनौ RV. 1, 66, 5. 2, 38, 8. सादया यस्तं सुकृतस्य योनौ 3, 29, 8. समानं योनिमनु संचरन्ती 3, 33, 3. ज्ञापेदस्तं मधव-ह्मेडु (सा Padap.) योनिः 53, 4. 4, 16, 10. आ यथोनिं किरण्ययं वरुण मित्रं सद्यः 5, 67, 2. 9, 71, 6. 82, 1. समाने योनौ सक्षेय्याय 10, 10, 7. यमस्य 123, 6. मम योनिर्दस्वस्तः समुद्रे 125, 7. AV. 13, 1, 17. अयमुपोनिर्वा अग्निः स्वामेवैनं योनिं गमयति TS. 5, 2, 2, 4. 3, 2, 3. CAT. Br. 13, 2, 3, 10. ततो गच्छेत् राजेन्द्र भीमायाः स्थानमुत्तमम् । तत्र स्नात्वा तु योन्या वै MBh. 3, 5026. — 3) Stätte des Entstehens oder des Bleibens, daher Ursprung, Quelle, (zum Empfang zubereiteter) Raum, Behälter, Sitz u. s. w.; = प्रकृति AK. 3, 4, 14, 75. = उत्पत्तिस्थान TRIK. = कार्पा H. 1513. H. an. = आकर MEd. राज्यपसे योनिमरिक् hat Platz gemacht RV. 1, 113, 1. 124, 8. योनिष्ठ इन्द्र निषेदं अकारि 104, 1. समाने योना मिथुना समौकसा 144, 4. 2, 3, 11. 3, 1, 7. 5, 7. हतस्य 63, 13. 18. 4, 1, 12. 5, 21, 4. 9, 8, 3. VS. 2, 6. अयं योनिश्चक्रमा यं वयं ते RV. 4, 3, 2. 6, 15, 16. 7, 3, 5. 8, 29, 2. अयो-क्त 9, 1, 2. मृमय VS. 11, 59. 12, 61. die Stätten des Feuers: नि षदा योनिषु त्रिषु RV. 2, 36, 4. सतश्च योनिमसंतश्च वि वः VS. 13, 3. इयं वा अ-स्य सर्वस्य योनिः, सोमं योनौ सादयति CAT. Br. 4, 1, 2, 9. 10, 6, 4, 1. तेषां तत्रस्य योनिर्धृत्वा 14, 4, 2, 23. ÇVETĀCV. Up. 4, 11. 5, 2. die Rk ist यो-नि d. h. Ausgangspunkt, Grundform des Sāman AIT. Br. 3, 35. ÇĀNKH. Br. 24, 6. 8. ÇR. 7, 21, 2. 5. वज्रैर्यथा योनिगतस्य मूर्तिर्न दृश्यते, इधन° ÇVETĀCV. Up. 1, 13. अग्रेयोनिर्विवारिणिः Bhāg. P. 3, 27, 23. M. 9, 321. Spr. 1668. एष योनिः सर्वस्य Mānp. Up. 6. NṢ. TĀP. Up. in Ind. St. 9, 126. ब्रह्मन्तत्रस्य वै योनिर्विशः ein Geschlecht, aus dem Brahmanen und Krieger hervorgegangen sind, Bhāg. P. 9, 22, 43. त्रसतां त्रिविधा योनिर्गण्ड-स्वेदजरायुजाः MBh. 6, 164. H. 1337. मनःप्रङ्गारसंकल्पात्मनो योनिः (का-मस्य) 229. तेजसां योनिम् Mārk. P. 105, 25. 99, 33. दिव्याभरणायनयः HA- RIV. 6008. सर्व° RAGH. 10, 21. अशनेर्मृतस्य चोभयोर्विशिनश्चांभुधराश्च यो-नयः KUMĀRAS. 4, 43. धर्मस्य M. 2, 25. देवेन ज्ञानेयोनिना MBh. 3, 3761. वि-ग्रहयोनिः Kām. Nitis. 10, 5. शब्दयोनिर्धातुः AK. 3, 4, 14, 68. Am Ende eines adj. comp. entstanden —, hervorgegangen aus H. 6. RV. PRĀT. 2, 11. 11, 2. BHAG. 5, 22. 7, 6. MBh. 15, 235. RAGH. 6, 8. KUMĀRAS. 6, 39. VIKR. 28. Verz. d. Oxf. H. 179, a, No. 410. — 4) Geburtsstätte so v. a. Familie, Geschlecht, Stamm, die durch die Geburt bestimmte Daseins- form (als Mensch, Brahmane u. s. w., Thier u. s. w.): शीलवृत्ते समाज्ञाय विद्या योनिं च कर्म च MBh. 13, 2406. विद्यायोनिर्बन्ध P. 6, 3, 23. असं- बन्धा च योनिः M. 2, 129. स्त्रियाः संप्रहृणं प्राक् तद्दिगाव्यातयोनिः Varāh. Brh. S. 86, 70. 96, 8. (न) स्वभावमतिवर्तते योनिमुक्ताः शरीरिणाः Spr. 4309. योनीनामधमा वयम् R. 7, 59, 1, 21. ह्ययोनिश्च so v. a. Race MBh. 5, 5253. यो यो योनिं तु जीवि जयं येन येनेह कर्मणा । क्रमशो याति लोके ऽस्मिन् M. 12, 53, 74. 6, 63. बह्वीस्तु संविशन् योनीर्जायमानः पुनः पुनः MBh. 13, 1923. प्रभक्तं प्रभयोनीषु पापकृत्पापयोनिषु (प्रजायते) 3, 13872. Bhāg. P. 3, 14, 42. यस्य सन्नस्य या योनिस्तस्यां तत्परिमृग्यते so v. a. un- ter seines Gleichen R. 5, 14, 62. स्वां योनिमासाद्य 7, 18, 20. कलुषयोनिश्च M. 10, 57. fg. विहीन° MBh. 3, 15674. हल्ल° Bhāg. P. 8, 23, 7. चण्डाल-पुच्छशानो योनिमृच्छति M. 12, 55. वैश्येयोनौ ज्ञाता Mārk. P. 115, 20. ब्रह्म-न्तत्रियाव्योनि adj. so v. a. zur Kaste der Brahmanen, Krieger oder